

ZÁZNAM DO KRONIKY OBCE

SLOVENSKÉ PRAVNO

za rok 2002

Zapísala kronikárka: Ružena Bohačíková

Počet strán: 9

2002

Sociálne
pomery

K 1.januáru 2002 je v Slovenskom Pravne 937 obyvateľov. Počas roka sa narodili 4 chlapci a 2 dievčatá. Zomreli 3 muži vo veku 64, 81 a 58 rokov a 3 ženy vo veku 77, 53 a 75 rokov. K trvalému pobytu sa počas roka prihlásilo 17 občanov a odhlásilo 12. V tomto roku bolo na úrade práce v Turčianskych Tepliciach evidovaných 60 nezamestnaných mužov a 39 nezamestnaných žien z našej obce .

Počas roka bolo v našej obci len 6 sobášov. 3 sobáše boli cirkevné a 3 občianske v sobášnej sieni. Len jeden sobáš bol, kde obidvaja novomanželia boli zo Slovenského Pravna a o jeden sobáš požiadali obidvaja cudzí.

Obecný
úrad

Rok 2002 sa vyznačoval prechodom kompetencií z orgánov štátnej správy na obce. V zmysle kompetenčného zákona od 1.januára prešlo pod riadenie obce vodné hospodárstvo, vedenie matrík a ochrana prírody /ochrana drevín, výrub drevín a náhradná výsadba/. Od 1.apríla prešli pod obecný úrad sociálne služby a divadelná činnosť a od 1.júla aj školstvo a telesná kultúra.

Všetky vymenované kompetencie si vyžadujú zvýšené nároky na riadiacich pracovníkov a tiež zvýšené financie. Najzložitejšie bolo previesť školy a školské zariadenia pod správu obce. Po prevzatí budov a zariadení sa podstatne zvýšila hodnota majetku obce .Zaviedli sa dve formy spravovania škôl. Základná škola má právnu subjektivitu a materská škola je priamo v správa obce. Obsahom delimitačných protokolov je majetok štátu ako hmotný investičný majetok, nehmotný investičný majetok, finančné investície, drobný hmotný majetok, zásoby, finančné aktíva, pohľadávky, záväzky, zostatky fondov, počty zamestnancov, spisová agenda a vyčíslenie nákladov na opravu a údržbu budov a zariadení. Je na škodu, že budovy a ostatné stavby boli prevzaté bez vysporiadania pozemkov pod nimi, hoci Okresný úrad Turčianske Teplice spravoval školstvo viac rokov a na poriadok to nedal. Budovy boli prevzaté v zlom stave a vyžadujú urýchlenú opravu. Obecný úrad preto požadal Okresný úrad v Turčianskych Tepliciach o vyčíslenie sumy na ich opravu a dal to do preberacích protokolov takto:

- budovy základnej školy si vyžadujú opravu v náklade 4,3 milióna korún
- budova materskej školy 1 milión korún
- školská jedáleň pri základnej škole 500 000,- Sk
- školská jedáleň pri materskej škole 10 000,- Sk

Na základe podanej žiadosti o finančnú podporu na rozvojový program "Vráťme šport do škôl!", Ministerstvo financií Slovenskej republiky v októbri 2002 pridelilo na opravu telocvične 150 tisíc korún. Sú uložené na depozitnom účte obce a využijú sa v roku 2003. Aj keď ide o pomerne malú čiastku, odstránia sa aspoň najzávažnejšie nedostatky. Napríklad zatekajúca strecha.

1.februára 2002 prevzala obec bezodplatným prevodom pod svoju správu zdravotné stredisko od polikliniky Turčianske Teplice. Jeho hodnota predstavuje 3 157 000,-Sk. Budova bola odovzdaná v dezolátnom stave, pretože od jej dokončenia Okresným stavebným podnikom Martin v roku 1988 nedali na jej opravu ani korunu. Obecný úrad bol preto nútený v priebehu roka opraviť fasádu budovy a komín a vymaľovať vnútorné priestory. Náklady na to činili 115 000,-Sk.

Tohto roku obecný úrad opravil v náklade 150 000,-Sk chodník od reštaurácie smerom ku škole po odbočku do ulice Na teheleň a urobilo sa 6 pouličných elektrických lámpp. V jeseni sa začalo s výstavbou chodníka od zdravotného strediska k samoobsluhe, ale práca nebola dokončená pre príchod zimy a bude sa pokračovať v budúcom roku.

Od Slovenského plynárenského priemyslu dostala obec za bezodplatný prevod plynofikácie obce vo volebnom období 1998 až 2002 3 800 000,-Sk. Podstatnú časť výkopov, obsypov, položenie plastových rúr a zásypov vykonala Prevádzkáreň obecného úradu so

svojimi pracovníkmi.

Kedžže potrubie obecného vodovodu viedlo cez pozemok okolo kaštieľa /teraz je to už súkromný pozemok/ a majiteľ nechcel dovoliť prístup k zatváracím ventilom, ktoré sa tam nachádzali, musel SEVAK /Severslovenské vodárne a kanalizácie/ na požiadanie obecného úradu urobiť prekládku potrubia, čo bola investícia za vyše štvrt' milióna korún. Vodovod bol v obci vybudovaný v rokoch 1957 až 1958 v akcii Z /zveľaďovanie/ občanmi.

Zbor pre občianske záležitosti "Človek človeku" má 5 členov. Vykonával občianske sobáše a pohreby a aj na cirkevných pohreboch mal člen Zboru rozlúčku so zosnulým. 12. mája o 14.30 hod. v Sokolovni usporiadal spolu s obecným úradom oslavu Dňa matiek. Príhovor mal starosta obce Dušan Blaško, kultúrny program deti z materskej a základnej školy. K dobrej nálade prispela aj dychová hudba z Martina. Poslanci - chlapci roznášali ženám kávu alebo čaj a zákusky. Účasť bola veľká a nejedná noha sa zvŕtala v tanci.

V októbri - Mesiaci úcty k starším obecný úrad poslal všetkým občanom nad 60 rokov /165 občanov/ poukázky na nákup tovaru v hocktorej predajni v obci v hodnote 100,- Sk.

31.augusta pred pomníkom padlých pred budovou obecného úradu bola oslava 58.výročia Slovenského národného povstania. Členovia Zväzu protifašistických bojovníkov položili k pomníku kvety. Potom bola na tanečnom kole zapálená symbolická vatra.

Volby
20. a 21.septembra boli voľby do Národnej rady Slovenskej republiky vo volebnej miestnosti na obecnom úrade. 20.septembra bola volebná miestnosť otvorená od 14. do 22.hodiny a 21.septembera od 7. do 14.hodiny. Do zoznamu voličov bolo zapísaných 725 občanov. Volieb sa zúčastnilo 548 občanov. Všetkým boli vydané obálky s menami kandidátov. Počet platných hlasovacích lístkov bol 539. Najviac hlasov získalo Hnutie za demokratické Slovensko, a to 116 hlasov. Na druhom mieste bola Komunistická strana Slovenska so 111 hlasmi. Slovenská demokratická a kresťanská únia dostala 46 hlasov, Aliancia nového občana 67 hlasov a Smer 48 hlasov. Na kandidátke bolo 26 strán.

Predsedajúca volebnej komisie bol Radovan Brngal a členovia Ľudovít Ertel', Ing.Ladislav Kurinský, Matúš Bočkaj, Ondrej Timko, Emil Šníder, Drahoslava Pálešová, Martin Slovák, Anna Jesenská a Vladimír Vráb.

6. a 7.decenbra sa konali komunálne voľby. Volebná miestnosť bola v zasadačke obecného úradu otvorená prvý deň od 14. do 22.hodiny a druhý deň od 7. do 14.hodiny. Vo voličských zoznamoch bolo zapísaných 735 občanov. Volit' prišlo 492 občanov. Všetkým boli vydané hlasovacie lístky s menami kandidátov, z ktorých 472 bolo platných. Z troch kandidátov sa volil starosta obce. Za starostu bol 225 hlasmi zvolený Ing. Ľubomír Lichner, ktorý kandidoval za 3 strany - Hnutie za demokratické Slovensko, Komunistická strana Slovenska a Strana demokratickej ľavice. Z 25 občanov kandidujúcich za poslancov bolo zvolených 7 poslancov do obecného zastupiteľstva. Ján Žila 253 hlasmi, Eva Pálešová 248 hlasmi, Ján Fontány 193, Mgr.Anna Hončová 190, Ing.Dušan Lichner 156., Radovan Brngal 155 a Ivan Kalnický 141 hlasmi.

Predsedom volebnej komisie bol Rastislav Šovčík a jej členovia Ing. Ladislav Kurinský, Ing. Peter Svinčák, Božena Beňová a Soňa Timková. Zapisovateľkou bola Božena Kubisová.

Zdravotníctvo
V detskej ambulancii ordinuje MUDr. Katarína Michalová so zdravotnou sestrou Gabrielou Girhardtovou od 7. do 12. hodiny. Majú evidovaných 447 detí. Počas roka ošetrili 4187 pacientov. V jeseni bol u detí zvýšený výskyt črevnej chrípky a u detí školského veku aj pedikulóza /vši/ a svrab.

V ambulancii pre dospelých ordinuje MUDr. Mária Galčíková so zdravotnou sestrou Boženou Štrbovou. Majú evidovaných 1439 pacientov z 20 obcí. Škoda, že tu nie je lekáreň. Tohto roka neboli žiadne epidémie a aj chrípka bola v medziach normy. Veľa ľudí sa dalo očkovať proti chrípkе, preto asi ten výsledok. Pacienti s prekonaným zápalom plúc, s astmou, častým zápalom dýchacích ciest a ľudia nad 65 rokov majú očkovanie zdarma. Priebežne sú

občania očkovaní proti tetanu, a to každých 10 rokov. Veľmi pozitívne je, že tohto roku bol v našej obci zaznamenaný nízky výskyt rakoviny.

Naši pacienti využívajú služby súkromnej agentúry z Turčianskych Teplíc, ktorá má názov Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti. Do nášho obvodu chodí zdravotná sestra s bakalárskym diplomom Daniela Šolonyová, ktorá mesačne opakovane navštieva 6 až 7 pacientov. Ošetrovanie v domácnosti doporučí buď sociálna sestra pri prepustení z nemocnice alebo o ňu požiada MUDr. Galčíková, ktorá hovorí, že je to vynikajúca pomoc ako pre pacientov, tak aj pre ňu. Sestra robí prevázy chronických rán, preležanín, podáva infúzie a mení katetre. Všetko robí podľa potreby pacienta, hoci v sobotu či nedeľu. Celú starostlivosť platí zdravotná poistovňa. Ženská lekárka MUDr. Jana Pavlíková ordinuje od pondelka do piatku v súkromnej ambulancii v zdravotnom stredisku. Má pacientky z 20 obcí.

V Zubnej ambulancii ordinovala MUDr. Katarína Mareková. Je zamestnancom polikliniky Turčianske Teplice. Má okolo 1200 pacientov z 9 obcí, s ktorými nie je spokojná, pretože k nej prichádzajú často neskoro. Deravý zub sa už nedá zachrániť a musí ho vytrhnúť. Žiakom základnej školy robí preventívne prehliadky, ale na ošetrenie musí prísť s rodičom, a to práve už zlyháva. Rodičia veľmi zanedbávajú chrup svojich detí.

Tohto roku bol u nás rímsko-katolícky knaz Pavel Pakoš. V nedeľu slúžil svätú omšu o 10.45 hodine, na ktorú prichádzali veriaci aj z Briešťia, Rudna a Jasenova. Všetkých veriacich na omši v nedeľu bývalo okolo 30 a vo všedný deň ani nie celá desiatka. Počas roka pokrstil dve novorodeniatka, jeden páru zosobášil, pochoval 4 zosnulých a 17 detí pripravil na 1.sväté prijímanie, ktoré bolo 2.júna v kostole. Knaz Pavel Pakoš vyučoval náboženstvo na základnej škole v 1. až 9. ročníku, na ktoré chodilo 78 žiakov.

Evanjelická pani farárka Zlatica Karasková má každú nedeľu v inej obci nešporné služby božie o 14.hodine, aby aj staršie sestry a bratia sa ich mohli zúčastniť, lebo kvôli vzdialenosťi či chorobe nemôžu sa ich zúčastniť v matkocirkvi v Slovenskom Pravne. Účasť na službách božích je priemerne okolo 50 ľudí, len pri výročiach alebo sviatkoch aj okolo 200. Na Štedrý deň sa ich zúčastnilo vyše 300 veriacich. Večierne navštieva okolo 12 ľudí. Účasť komunikantov na Večeri pánovej je stále veľmi nízka. Najviac sa jej zúčastnilo na Veľkú noc, a to 140 žien a 38 mužov.

Konfirmačnú prípravu navštievujú deti od 12 do 14 rokov a tohto na konfirmácii bolo 6 dievčat, 4 chlapci a 4 dospelí.

V apríli navštívil náš cirkevný zbor brat Christofer Elston zo Spoločenstva čitateľov Biblie. Mal kázeň a ponúkal náboženskú literatúru a časopisy. 5.júla pani farárka slúžila spolu s katolíckym knazom ekumenickú omšu v Jasenovom z príležitosti osláv Cyrila a Metóda.

28.júla sa pani farárka spolu s veriacimi zúčastnila Celocirkevného evanjelického festivalu v Banskej Bystrici. Obsadili autobus do posledného miesta. V októbri sa 20 starších ľudí zúčastnilo stretnutia v zborovej miestnosti, kde hudobná skupina Brieždenie pripravila pre nich hodnotné hudobno-slovné pásmo a mladšie spolusestry pripravili pre nich chutné občerstvenie. Pri ňom si zaspomínali na časy minulé.

V tomto roku bol v evanjelickom kostole uzavretý jeden sobáš a 2 novorodeniatka boli pokrstené. V Dome smútku boli 4 pohreby podľa obradov evanjelickej cirkvi.

Tohto roku časť budovy bývalej cirkevnej školy /v druhej časti sídlí pošta/ prenajali Ing. Budajovi, ktorí v nej zriadili predajnu elektroniky. Nájomné zaplatil vopred na 5 rokov. Tieto peniaze použili na nové ozvučenie kostola, ktoré im urobila súkromná firma z Bystričky. V tomto roku dokončili rekonštrukciu zborovej miestnosti, čo väčšinou urobili svojpomocne veriaci.

Pani farárka Zlatica Karasková vyučovala náboženskú výchovu na základnej škole. Na ročníkoch 1 až 4 mala týždenne jednu hodinu a navštievovalo ju 22 žiakov . Na ročníkoch 5 až 9 tri hodiny a chodilo tam 42 žiakov.

Rímsko-katolícka fara

Evanjelický cirkevný zbor

Miestna
 ľudová
 knižnica

V miestnej ľudovej knižnici je 4 391 kníh. Otvorená je každý pondelok od 15. do 17.30 hodiny. Hoci hlavným lákadlom na kultúrne vyžitie je televízia a video, zatiaľ aj knižnica je stále pre niektorých dôležitá kultúrna ustanovizeň. 84 občanov má zaplatený poplatok a pravidelne ju navštevuje. Z nich 29 sú mladí do 15 rokov. Celoročný poplatok pre dospelých je 10 korún, pre školopovinné deti 5 korún a pre ostatné deti do 18 rokov 7 korún. Počas roka si čitatelia vypožičali 7 338 kníh, ktoré boli prečítané aj viacerými členmi rodiny. Pre opotrebovanosť bolo vyradených 99 kníh a kúpených 88 nových.

Slovenský
 Červený
 kríž

Miestny spolok Slovenského Červeného kríža má 145 členov. Z nich 15 členov tvorí výbor, ktorý sa v tomto roku zišiel na rokovanie 7-krát. Vo februári bola členská schôdza, ktorej sa zúčastnilo 40 členov. Privítali na nej aj pozvaných hostí, a to MUDr. Máriu Galčíkovú a starostu obce Dušana Blašku. Od nich sa dozvedeli o situácii v zdravotníctve, o nových trendoch v liečbe najčastejších ochorení, ale tiež o menej uspokojivej situácii v zdravotníctve vo vzťahu k pacientovi. Výbor Miestneho spolku Slovenského Červeného kríža zorganizoval vo februári fašiangový karneval pre deti. Prišlo 86 krásnych masiek a mnoho ďalších detí a rodičov. Sokolovňa bola plná, radosti veľa, diskohudba výborná a každá maska po predstavení sa do mikrofónu dostala dobošku.

V máji niektoré členky využili možnosť liečebných procedúr v kúpeľoch v Turčianskych Tepliciach v priebehu jedného popoludnia.

Kedysi sa robili hromadné odbery krvi, ale dnes to už nie je možné, lebo zdravotníctvo nie je schopné kvôli nedostatku peňazí to uskutočniť. Len v prípade potreby si individuálne pozývajú darcov na odber do Martinskej fakultnej nemocnice. Boli tam aj naši členovia, za čo im patrí vd'aka.

Telocvičná
 jednota
 Sokol

Kolektívny šport v našej obci reprezentujú len futbalisti, ktorí sú zároveň aj členmi Telocvičnej jednoty Sokol. Mužstvo dospelých trénuje Jaroslav Petráň, ktorý je aj hráčom a Roman Hanko je vedúci mužstva a tiež hrá. Mužstvo v súťaži II .tryedy dospelých skončilo nakoniec na 3. mieste, hoci celú jar bojovalo o postup do I. triedy. Rozhodujúci zápas so Sklabiňou ale prehralo, takže z postupu nebolo nič. Mužstvo v súťaži jeseň 2001 a jar 2002 odohralo 26 zápasov, z ktorých 17 vyhralo, 4 remizovalo a 5 prehralo. V niečom boli ale suverénne prví, lebo nastrieľali v súťaži najviac gólov. Najlepší strelec boli Bohumil Bročko a Ján Ertel, ktorí dali po 15 gólov.

Družstvo žiakov v súťažnom ročníku 2001/2002 skončilo z 10 družstiev na 8. mieste, keď 4 zápasy vyhralo, 3 remizovalo a 11 prehralo. Najlepším strecom bol len 11-ročný Marek Ďanovský, ktorý dal 7 gólov. Ich trénerom bol Ján Fontány a vedúci družstva Marek Ďanovský.

V jeseni 2002 mužstvo dospelých bojovalo v II. triede súťaže. Po odohraní prvej štvrtiny zápasov boli na 1. mieste. Prišiel ale zápas s Blažovcami. Tam sa im nedarilo a začali prehávať. Niektorí hráči to neunesli a napadli údajne zle pískačeho rozhodcu. Za to si od riadiacich orgánov vyslúžili tvrdý trest. Dostali zákaz hrať do konca apríla 2003.

Družstvo žiakov v jeseni 2002 skončilo na 1. mieste, keď z 10 zápasov 9 vyhralo a 1 prehralo.

Každý rok sa robí z družstva žiakov výber do družstva Turca, ktoré potom hrá s výberom Oravy a Liptova. Medzi najlepších 18 hráčov z Turca sa dostali naši dvaja, a to Tomáš Štencel a Michal Mizera. V októbri boli na turnaji v Oravskej Jasenici, kde o nich prejavili záujem tréneri športovej triedy z Martina.

Celá činnosť futbalu je na pleciach spomínaných trénerov a hospodára Alojza Vríčana, ktorý sa stará aj o ihrisko a tribúnu.

Poľovnícke združenie Holý vrch má 29 členov. Predsedom je Ing. Ľubomír Lichner, hospodárom Libor Ličko mladší, tajomníkom Ing. Dušan Lichner, podpredsedom Ing. Pavel Tetliak, finančným hospodárom Ing. Kamil Lovas, člen výboru je Vladimír Bargár a Ondrej

Poľovnícke
 združenie
 Holý vrch

Timko. Výbor sa tohto roku zišiel 5-krát a 3-krát mali členskú schôdzu. Za člena bol prijatý čerstvý absolvent poľovníckych skúšok Jozef Ličko. Keďže člen Pavol Sopoci si neobnovil poľovnícky lístok, zo združenia ho vylúčili.

Hlavnou náplňou činnosti poľovníkov je výkon práva poľovníctva. Okrem toho majú aj mnohé povinnosti, ktoré s tým súvisia. V marci na okresnú chovateľskú prehliadku v Turčianskych Tepliciach hospodár odviezol všetky tohoročné trofeje. V apríli poľovníci robili vakcináciu líšok proti besnote roznášaním vakcíny v návnade po revíri. V máji vykonali kontroly krmelcov, zásypov a solísk. Okolie upratali a soliská doplnili. Na členskej schôdzi v júni konanej z príležitosti Mesiaca poľovníctva rozdelili si odstrel srnčej zveri a členovia boli opäťovne upozornení na veterinárne opatrenie pri odstrele diviačej zveri, keď po odstrele je povinnosťou každého streľca dať časť bránice a svaloviny na veterinárny rozbor kvôli výskytu svalovca. V júli a v auguste poľovníci pripravovali seno a obilné odpadky na prikrmovanie zveri v zime. V jeseni v období jelenej ruje prišli tu hostia z družobného poľovníckeho združenia z Horných Salív a podarilo sa im uloviť 3 jelene. Našim členom sa na lov drobnej zveri k nim už nechce chodiť. Hoci odvoz aj dovoz sa zabezpečil z peňazí združenia, bol problém zohnať páru členov na lov. Je to dosť nepochopiteľné. V decembri mali 3 spoločné poľovačky na diviaky, na ktorých bola ani nie polovica členov.

Tohto roku ulovili 1 srnca I. vekovej triedy, 4 srnce II. vekovej triedy, 4 srny a 3 srnčatá, 2 jelene I. vekovej triedy, 7 jeleňov II. vekovej triedy, 2 jelene III. vekovej triedy, 10 jeleníc a 10 jelenčiat. Ulovili ešte 8 diviakov lanštiakov a 21 diviačat, 3 jazvece, 10 kačic divých, 5 líšok, 3 sluky lesné, 3 túlavých psov a 4 túlavé mačky. V revíri našli uhynutého 1 jeleňa II. vekovej triedy a 1 jeleňa IV. vekovej triedy.

Najlepšieho jeleňa ulovil Oto Paver s bodovou hodnotou 140,23 CIC.

Miestna organizácia Demokratickej únie žien má 57 členiek. Predsedkyňou je Marta Šverčíková, ktorá pracuje aj v okresnej organizácii. V júni pomáhala pri organizovaní detíských súťaží "Šaliansky Mat'ko" a "Turčiansky štvorlistok" v Turčianskych Tepliciach.

Organizácia má príjem z členských príspevkov a z vypožičiavania "Svadobky", čo v tomto roku činilo 2 000 korún.

V marci z príležitosti Medzinárodného dňa žien usporiadali slávnostnú členskú schôdzdu v cukrárni s malým pohostením. Pozvali na ňu aj starostu obce Dušana Blašku. Z príležitosti Medzinárodného dňa detí dali detom materskej školy 100 korún na pohostenie v cukrárni.

Spevokol žien pod vedením Mgr. Anny Hončovej stále funguje veľmi dobre a spieva pri rôznych príležitostach v obci aj mimo nej.

Dobrovoľný hasičský zbor má 120 členov, z toho 24 žien. Veliteľom je Miloslav Jeleň. Výbor sa skladá z 19 členov, z ktorých sú 3 ženy. Revíznu komisiu tvoria 3 členovia. Ročné členské je 25 korún.

Výzbroj a výstroj je udržiavaná v poriadku. Starajú sa o to hospodár, veliteľ a strojníci. Vozidlá sú v dobrom technickom stave a vždy pripravené na výjazd. Veliteľ aj tohto roku sa zúčastnil skúšky odbornej spôsobilosti na výkon tejto funkcie.

14. marca v nočných hodinách sa naši hasiči zúčastnili hasenia požiaru obytného domu v Trhanovej a druhýkrát hasili požiar 21. júla v prípravni krmív v hospodárskom dvore súkromnej spoločnosti Agro Turiec. 10 hasičov ukázalo svoje schopnosti, keď museli zo zadymeného priestoru vytiahnuť traktory, krmný voz a aj malý bager a zároveň účinne ochladať konštrukciu stavby, aby sa nedeformovala.

18. mája sa v Briešti zúčastnili tréningového cvičenia, kde hasili lesný požiar a 21. júla hasili obytný dom. Je to veľmi potrebné, aby na skutočný požiar boli dobre pripravení.

Najmasovejšou formou odbornej prípravy hasičov je previerka pripravenosti družstiev, ktoréj sa zúčastnili naši hasiči 8. júna v Háji spolu so 41 družstvami z okresu. Dorast obsadil 3. miesto a muži do 35 rokov 11. miesto. V tomto roku sa zúčastnili aj na 7 pohárových súťažiach mimo nášho okresu bez výraznejších úspechov.

Demokratická únia žien

Dobrovoľný hasičský zbor

Venujú sa aj príprave mládeže. Družstvo dievčat a chlapcov sa zúčastnilo 25. mája v Hornej Štubni okresnej súťaže Plameň a 13. júla súťaže O putovný pohár prezidenta Dobrovoľného hasičského zboru Slovenskej republiky v Dubovom. Ani v jednej súťaži neboli na popredných miestach.

Dobrovoľný hasičský zbor finančne zabezpečuje obecný úrad, ktorý v minulom roku im kúpil sadu hadic a ďalšie súčiastky na striekačku. Všetky hydranty v obci sú v dobrom stave.

Vo februári ako vždy aj tohto roku 2 skupiny požiarnikov s maškarami "fašiangovali" po dedine a večer bola tanečná zábava v Sokolovni aj s pohostením.

Už niekoľko rokov majú naši hasiči družbu s hasičmi z Lehota pod Vtáčnikom. Naši sa tam 20. októbra zúčastnili posviacky kaplnky svätého Floriána, patróna hasičov. Cítili sa tam veľmi dobre.

Hasiči pred vykurovacím obdobím urobili vo všetkých obytných budovách preventívne protipožiarne prehliadky a nedostatky boli na mieste odstranené.

Základná organizácia technických a športových činností má 20 členov a jej predsedom je Ivan Kardoš. 30. marca sa naše dve strelecké družstvá zúčastnili súťaže v streľbe zo vzduchovky v Jazernici. Súťažilo 10 družstiev. Naše v zložení Miroslav Páleš, Jozef Páleš a Emil Páleš sa umiestnilo na 5. mieste a družstvo v zložení Andrej Hrúz, Ľubomír Hrúz a Ján Hrúz na 7. mieste.

7. apríla sa zišlo 9 družstiev na tunajšej strelnici v súťaži O pohár oslobodenia Slovenského Pravna. Streľalo sa z malokalibrovky. 1. miesto obsadili Turany, 2. Športový klub policajtov Martin a 3. Turčianske Teplice. Naši v zložení Emil Páleš, Jozef Páleš a Ján Hrúz boli na 5. mieste.

Základná organizácia zdravotne postihnutých sa hneď na začiatku nového roka zišla v hojnom počte v klube, aby spoločne oslavili jeho začiatok. Oslávili spoločne aj fašiangy, veľkonočné sviatky a tiež Medzinárodný deň žien. V júli sa niekoľkí, ktorým to zdravotný stav dovolil zúčastnili osláv Cyrila a Metoda v Jasenovom. Zišli sa aj vtedy, keď mal niekto z nich narodeniny alebo meniny. Spríjemňovali si tak niekedy svoj neľahký zdravotný stav.

Riaditeľkou materskej školy je stále Anna Jesenská. Na pedagogickej činnosti sa ďalej podieľa Jelena Timková. Školníčku, upratovačku a kuričku v ústrednom kúrení na pevné palivo robí Emília Felcanová, kuchárku Eva Kalnická a vedúcu školskej jedálne na pol úväzku Lenka Knieliová, ktorá dochádza z Dubového.

V apríli sa Veronika Hanková a Katka Ertlová zúčastnili súťaže v speve nazvanej Turčiansky sláviček v Turčianskych Tepliciach. V júni 5 a 6-ročné deti boli tam na športovej olympiáde a obsadili jedno 1. miesto, tri 2. a jedno 3. miesto.

Od 1. júla 2002 prešla materská škola pod správu obecného úradu. Teda všetci zamestnanci materskej školy sa týmto dňom stali zamestnancami obecného úradu.

Školský rok 2001/2002 ukončili 30.júla a celý august bola škôlka zatvorená a pracovníci si čerpali dovolenky.

2. septembra začali nový školský rok s 34 deťmi v jednej triede, z ktorých 25 je z našej obce. Ostatné sú z Moškovca, Polieriek, Rudna, Kaľamenovej a Liešna.

20. decembra deti pod vedením svojich učiteľiek predviedli s veľkým úspechom svoj vianočný program v Sokolovni.

Po skončení vianočných prázdnin 7. januára sa žiakom základnej školy opäť začalo vyučovanie. 16. januára sa v Turčianskych Tepliciach v Centre voľného času konalo okresné kolo súťaže "Správny chlapec, správne dievča". Z našich súťažiacich sa Roman Hús, žiak 4. ročníka umiestnil na 2. mieste a Alexandra Maďarová, žiačka 3. triedy na 3. mieste.

29. januára sa v Sokolovni predstavili žiakom herci z agentúry SOFT ART z Popradu divadelnou komédiou "Či je s čertom sranda". Vstupné bolo 10 korún.

Vo februári sa v telocvični školy odohrala séria zápasov okresného kola v basketbale

Základná organizácia technických a športových činností

Slovenský zväz zdravotne postihnutých

Materská škola

Základná škola

žiakov. Tiež prebehla súťaž v prednese poézie a prózy a víťazi sa v marci zúčastnili okresného kola, kde Roman Zachar, žiac 6. triedy obsadil 2. miesto, Miroslava Ovadeková, žiačka 7. triedy 2. a žiačka 8. triedy Denisa Husová 3. miesto. V marci sa odohral posledný zápas okresného kola súťaže vo volejbale a naši chlapci získali prvenstvo.

V máji sa družstvo mladých zdravotníkov vedené učiteľkou Danicou Zacharovou zúčastnilo regionálnej súťaže v Martine, kde z 15 družstiev sa umiestnili na 6. mieste. 21. mája sa našim žiakom predstavil slepý umelec Peter Bystriansky s džezovou hudbou v telocvični školy. Bol to krásny umelecký zážitok.

Žiac 6. triedy Roman Zachar sa zúčastnil speváckej súťaže "Mošovský sedmohlások" a obsadil 1. miesto. Koncom mája a začiatkom júna všetky triedy so svojimi učiteľmi uskutočnili školské výlety. Tí starší autobusmi boli ďalej - Žilina, Strečno, Oravská priehrada, tí mladší bližšie.

V júni si v telocvični školy všetci žiaci vypočuli policajta o kriminalite mládeže a potom s ním diskutovali. 7. a 8. júna naše mažoretky a folklórny súbor s pásmom "Čerešničky" reprezentovali našu školu v Turčianskych Tepliciach na kultúrnom podujatí "Turčiansky štvorlístok".

27. júna bolo zhromaždenie všetkých pracovníkov školy, na ktorom prednosta Okresného úradu Turčianske Teplice Ing. Milan Litva oficiálne odovzdal kompetencie v oblasti školstva starostovi obce Dušanovi Blaškovi k 1. júlu. Tým škola prešla pod obecnú samosprávu a získala právnu subjektivitu. Teda od 1. júla sa všetci pedagógovia a ostatní pracovníci školy stali zamestnancami Základnej školy v Slovenskom Pravne. Predtým boli zamestnancami okresného úradu.

28. júna sa slávnostným zhromaždením v telocvični ukončil školský rok 2001/2002 a najlepší žiaci boli odmenení knihami. So školou sa rozlúčilo 33 žiakov 9. ročníka, z ktorých 16 bolo prijatých na štúdium na stredných školách s maturitou, 2 žiaci zo špeciálnej triedy odišli na učilištia a všetci žiaci na 2-mesačné letné prázdniny.

2. septembra v pondelok sa začal školský rok 2002/2003 s 226 žiakmi. Z nich je 112 chlapcov a 114 dievčat. Z našej obce je 106 žiakov. Na škole je 16 učiteľov, 2 vychovávateľky v školskom klube detí pre 1. až 4. ročník a 7 prevádzkových pracovníkov /tajomníčka školy a zároveň vedúca školskej jedálne, školník, 3 upratovačky, 2 kuchárky/. V školskej jedálni sa stravovalo 107 žiakov, 12 zamestnancov školy, 2 učitelia - dôchodcovia a 13 cudzích. Stravný lístok na jeden obed pre žiakov 1. až 4. ročníka je 21 korún, pre žiakov 5. až 9. ročníka 23 korún, pre zamestnancov 22 korún, pre dôchodcov 32 a pre cudzích 46,10 Sk.

Na škole sa vyučuje náboženská výchova na ročníkoch 1 až 4 ako nepovinný predmet, čiže žiaci sa môžu prihlásiť na vyučovanie. Na ročníkoch 5 až 9 je povinne voliteľný predmet etická alebo náboženská výchova. To znamená, že každý žiaci sa na začiatku školského roka rozhodne pre jednu výchovu a potom ju povinne celý školský rok navštevuje. Je to jedna vyučovacia hodina týždenne pre mladších aj starších žiakov.

1. októbra sa u nás uskutočnilo okresné kolo súťaže v cezpoľnom behu. Našim sa nie veľmi darilo. Zato 17. októbra tu v telocvični bola okresná súťaž v streľbe zo vzduchovky a naši boli výborní. Žiac 7. triedy Michal Mizera obsadil 1. miesto, ďalší siedmak Roman Fuzák 2. miesto a deviatak Ondrej Timko 3. miesto.

V novembri bol v telocvični výchovný koncert pre žiakov 1. až 4. ročníka pod názvom Vláčik doremifáčik. Umelci z Košíc a Očovej predstavili žiakom aj rôzne ľudové hudobné nástroje.

6. decembra prišiel do telocvične Mikuláš a rozdal deťom "sladké darčeky", ktoré pripravili rodičia. 13. decembra sa dievčence pod vedením učiteľky Mgr. Leporisovej prepliekli za Lucie a husacími krídlami povymetali zlo vo všetkých triedach a v ostatných priestoroch školy. Je to prastarý ľudový zvyk, ktorý sa už v obci neudržiava.

19. decembra sa žiaci opäť predstavili na veľkom vianočnom programe v Sokolovni.

	<p>Pod vedením učiteľov nacvičili scénky, dramatické pásmá , spevy aj tance s vianočnými námetmi. Program už tradične otvorili mažoretky cvičené vychovávateľkou Elenou Brngalovou. Vianočne vyzdobená Sokolovňa dopoludnia hostila všetkých žiakov a večer ju zaplnili občania do posledného miesta. Všetci prežili 2 hodiny krásnej vianočnej atmosféry</p>
Pol'nohospodárstvo	<p>Pôdu v katastri našej obce obhospodaruje súkromná spoločnosť Turiec Agro. Tohto roku na 42 ha pestovali raž s hektárovým výnosom 36 q, pšenicu na 170 ha s výnosom 58,3 q z ha, jačmeň na 260 ha s priemerným hektárovým výnosom 40,01q a kukuricu na siláž na 140 ha s výnosom 211 q z ha. Na stredisku Slovenské Pravno bolo zamestnaných 16 pracovníkov, ktorí sa starali o 450 dojnic. Priemerná ročná produkcia mlieka na jednu dojnicu bola 5 320 litrov mlieka. Tiež odchovali 130 teliat. V rastlinnej výrobe nemajú stálych zamestnancov. Práce na poliach zabezpečujú cez firmy, ktoré vlastnia poľnohospodárske stroje.</p>
CNI Tlač servis	<p>Súkromná firma CNI Tlač servis aj tohto roku bola zisková. Darí sa im veľmi dobre, takže svojim zamestnancom mohli v polroku vyplatiť naviac polovicu mesačného platu a pred Vianocami dostali naviac celý mesačný plat. Všetkým zamestnancom prispieva firma sumou 32 korún na každý obed v miestnej reštaurácii. Tohto roku získali od medzinárodnej organizácie LOYD certifikát kvality ISO 9002, ktorý sa udeľuje po splnení náročných noriem.</p>
Kaštieľ	<p>Majiteľ firmy tohto roku založil ďalšiu spoločnosť s ručením obmedzeným s názvom Slovsetra. Firma sa zaoberá strojárenskej výrobou. Vyrábajú separátory odpadových vôd z tlačiarí a robia generálne opravy stacionárnych prevodoviek pre rôzne technologické zariadenia, ako sú vápenky, cementárne, celulózky, štrkopiesky, mlyny a podobne. Do tejto výroby prijali 7 nových pracovníkov, z toho je jeden od nás.</p>
Rôzne	<p>Prónayovský kaštieľ je vo vlastníctve MUDr. Jany Bubicovej. V tomto roku bolo bočné krídlo vedľa kaštieľa zrekonštruované v barokovom štýle. Tiež opravili plot, upravili nádvorie pred kaštieľom a osadili kovovú bránu, ktorá sa otvára na fotobunku. Na kaštieli je zatiaľ opravená len strecha.</p> <p>9. februára bola v 6-bytovke v byte na 1. poschodí nájdená 58-ročná žena, ktorá žila sama. Keď si susedia uvedomili, že ju už dlhšie nevideli, násilím otvorili dvere bytu a našli ju mŕtvu. Súdna pitva stanovila deň úmrtia na 6. februára.</p> <p>V máji skončila svoju činnosť predajňa Zelmar, pretože jej nebola predĺžená zmluva o prenájme s evanjelickou cirkvou.</p> <p>17. augusta prechádzali cez našu obec cyklistické preteky "Znievske dni cyklistiky". Pri vinárii z vedľajšej cesty vošiel medzi pretekárov autom miestny občan a spôsobil hromadný pád 6 cyklistov. Jedného museli odviezť so zraneniami do nemocnice a ostatných ošetrili na mieste.</p> <p>27. augusta bol pred požiarnou zbrojnicou predvolebný mítинг Hnutia za demokratické Slovensko. Zúčastnilo sa ho asi 15 občanov a kandidát na poslancu za náš okres Jozef Vierik . Okrem propagačných materiálov podávalo sa zadarmo aj pivo</p> <p>V priestoroch bývalej Lesnej správy si Tatiana Ličková z Rudna zriadila kaderníctvo. Služby poskytuje mimo nedele každý deň.</p> <p>Toho roku založil náš občan Jozef Páleš s manželkou spoločnosť s ručením obmedzeným Sokol Trans, ktorá vlastní 3 nákladné autá s návesmi a jedno s vlekom. Dopravujú tovar po celej Európe. Keďže je treba myslieť aj na oddych, usporiadali 28. decembra predsilvestrovský večierok v Sokolovni. Vstupné pre páru bolo 500 korún. V tom bolo zahrnuté šampanské, káva, kapustnica, tombola a hudba.</p> <p>Z príležitosti ukončenia volebného obdobia 1998-2002 pozval starosta obce Dušan Blaško 29. novembra na 18. hodinu do miestnosti kultúrneho strediska poslancov obecného zastupiteľstva, spevokol žien, kronikárku obce Ružena Bohačíkovú a veliteľa hasičov Miloslava Jeleňa na slávnostné posedenie. Pri príjemnej hudbe a občerstvení spomínali sa úspechy dosiahnuté počas 4 rokov.</p>

Počasie a
príroda

Nový rok 2002 vitaname na hrubej prikrývke snehu pri -10°C . Aj ďalší deň sype ako z vreca, fúka a robí záveje. Ráno 4. januára je -23°C , cez deň slnečno a -12°C . Zima trvá do 20. Cez deň je -8 , ale 21. januára ráno je už $+2^{\circ}\text{C}$ a cez deň pri $+4$ prší. Až do konca januára sú teploty až $+10^{\circ}\text{C}$ a sneh sa takmer úplne stratil. 29. januára drozd čierny /*Turdus merula*/ vyspevuje jarnú pesničku. Aj vo februári a marci je teplo. Zdá sa, že jar je už definitívne tu, ale 2. apríla nasneží pri -5°C . Lenže o týždeň je zase po zime a celý apríl a máj je výnimočne teplý. Napríklad 3. a 4. mája sú denné teploty $+27^{\circ}\text{C}$. Začiatkom júna sa trochu ochladilo, ale 20. je $+30^{\circ}\text{C}$. Je veľmi sucho a až 15. júla pri búrke spŕchne. Potom sucho a horúčavy pokračujú. Zato prvá polovica augusta je taká daždivá, že v Čechách sú katastrofálne záplavy a náš Dunaj sa tiež rozvodnil. Jeseň je škaredá a daždivá bez babieho leta. November je teplý. Cez deň teplomer ukazuje aj $+17^{\circ}\text{C}$. Na Katarínu 25. novembra je $+9^{\circ}\text{C}$ a zamračené, takže podľa ľudovej pranostiky by mali byť Vianoce na ľade. Až do 4. decembra je stále nad nulou a prší. 5. je konečne -2 a teploty klesajú, takže Vianoce sú naozaj na ľade. Na Štedrý deň je -14°C a na 1. sviatok vianočný -17 , na druhý sviatok -19°C . 30. decembra pri $+3$ prší a večer je $+5^{\circ}\text{C}$. Na Silvestra sa zase ochladilo a o polnoci je pri -7°C úplne jasno.

Bocian biely /*Ciconia ciconia*/ hniezdil na komíne kaštieľa a vyviedol 3 mláďatá.

Výr skalný /*Bubo bubo*/ hniezdil na skale v oblasti Sokola a vyviedol jedno mláďa.

Orol krikľavý /*Aquila pomarina*/ hniezdil na strome v Trhanovskej doline a vyviedol jedno mláďa, ktoré okrúžkoval ornitológ Ladislav Bohačík.

Dnes už pomerne vzácny dravec včelár lesný /*Pernis apivorus*/ hniezdil v lokalite Miliansko a vyviedol jedno mláďa.

Zapísala obecná kronikárka Ružena Bohačíková.

Zápis do kroniky za rok 2002 bol schválený na zasadanií obecného zastupiteľstva v Slovenskom Pravne dňa 25. novembra 2003.

